

Onderwerp	: Projectplan Waterwet voor de Herinrichting Osink-Bemersbeek te Winterwijk Oost
Status	: Ontwerpbesluit
Datum vastgesteld door het college van Dijkgraaf en Heemraden	: 28 februari 2017
Bijlage(n)	: Bijlage 1: Situering deelgebieden Bijlage 2: Wijzigingen waterstaatswerk Kottense Veen Bijlage 3: Wijzigingen waterstaatswerk Aerden Kuijk Bijlage 4: Wijzigingen waterstaatswerk Osink-Bemersbeek Bijlage 5: Wijzigingen waterstaatswerk Schippersbeek Bijlage 6: Profielen Kottense Veen Bijlage 7: Profielen Aerden Kuijk Bijlage 8: Profielen Osinkbeek Bijlage 9: Profielen Schippersbeek

Ontwerp projectplan Waterwet

Het college van Dijkgraaf en Heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel is voornemens, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavig ontwerp projectplan Waterwet voor Herinrichting Osink-Bemersbeek vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit plan.

Op grond van artikel 5.4 lid, tweede lid, van de Waterwet bevat een projectplan Waterwet een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

1 Projectbeschrijving

1.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

In het gebied Winterswijk Oost liggen diverse water gerelateerde natuurdoelen. Sinds de start van de Herinrichting Winterswijk Oost zijn steeds meer percelen beschikbaar gekomen ten behoeve van deze doelen, vooral in het stroomgebied van de Osink-Bemersbeek. Recent zijn na kavelruil nog een aantal extra percelen vrijgekomen voor het inrichten van nieuwe natuur. Deze percelen zijn eigendom van de provincie en onderdeel van het Gelders Natuur Netwerk (GNN). De bestemming van deze gronden is gewijzigd van landbouw naar natuur. In samenwerking met de gebiedspartners zijn door de provincie inrichtingsplannen opgesteld. Het waterschap heeft onderzoek gedaan naar het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime. De hydraulische maatregelen zijn in de inrichtingsplannen opgenomen.

GGOR

Als onderdeel van het Waterplan van de Provincie Gelderland heeft Waterschap Rijn en IJssel het ontwerp Gewenst Grond- en Water Regime (GGOR) voor Winterswijk Oost opgesteld. Het GGOR maakt onderdeel uit van het Waterbeheerplan (artikel 3.1 Waterverordening Waterschap Rijn en IJssel) en dient ervoor om de waterhuishouding zo goed mogelijk op de functies en doelen in het gebied af te stemmen. Dit projectplan betreft de uitvoering van inrichtingsmaatregelen binnen het ontwerp -GGOR-gebied Osink-Bemersbeek.

Op 7 april 2011 heeft het college van dijkgraaf en heemraden het GGOR Osink- Bemersbeek als ontwerp besluit GGOR vastgesteld. Door nu het voor het projectgebied Herinrichting Osink-Bemersbeek relevante gedeelte van het ontwerp-GGOR Osink-Bemersbeek tegelijk met het onderhavige projectplan ter inzage te leggen kan door belanghebbenden een integrale beoordeling plaatsvinden van het GGOR en het projectplan. Aansluitend aan de vaststelling van het definitieve projectplan kan ook het voor het projectgebied Herinrichting Osink-Bemersbeek relevante gedeelte van het GGOR Osink- Bemersbeek definitief worden vastgesteld.

Doel

Het projectplan beoogt een meer natuurlijke inrichting van de Osink- Bemersbeek, de Schippersbeek en een verbeterde waterhuishouding binnen het in te richten gebied t.b.v. nieuwe natuur. De inrichting draagt bij aan een veerkrachtiger beekstelsel, door meanderingen, natuurvriendelijke oevers, waterbergingszones.

Inrichtingsplan

De Provincie Gelderland heeft in samenwerking met de gebiedspartners de inrichtingsplannen opgesteld voor de gronden die beschikbaar zijn gekomen middels ruilverkaveling. Bij het opstellen van de inrichtingsplannen zijn de uitgangspunten uit de GGOR verwerkt. Het plan is robuust en de maatregelen passen in de recente inzichten in klimaatontwikkeling.

De door de provincie Gelderland opgestelde inrichtingsplannen zijn uitgewerkt in vier deelgebieden; Kottenseveen, Aerden Kruijk, Osink- Bemersbeek en Schippersbeek. De ligging van de deelgebieden is weergegeven in bijlage 1 "Situering deelgebieden". Uitvoering van deze inrichtingsplannen leidt per deelgebied tot de volgende prestaties.

Kottenseveen:

- Verbeterde (natuurlijke) waterhuishouding binnen het in te richten gebied
- Handhaving van ontwatering van aanliggende percelen en erven
- Verschraalde bodem t.b.v. ontwikkeling nieuwe natuur ca. 10 ha.
- Recreatief gebruik door wandelpaden.

Aerden Kruijk

- Verbeterde (natuurlijke) waterhuishouding binnen het in te richten gebied, door verondiepen en dempen van watergangen
- Verschraalde bodem t.b.v. ontwikkeling nieuwe natuur ca. 6 ha.
- Aangeplante (doorgetrokken) houtwal.

Osink- Bemersbeek

- Verbeterd en meanderend ontwateringsprofiel, inclusief kade van de Osink-Bemersbeek
- Waterbergingszone en natte natuur ca. 1,5 ha.
- Verschraalde bodem t.b.v. ontwikkeling nieuwe natuur ca. 1 ha.

- Herstelde esrand
- Landschap versterkende beplanting
- Recreatief gebruik door wandelpaden.

Schippersbeek

- Verbeterd en meanderend ontwateringsprofiel inclusief kade van de Schippersbeek
- Waterbergingszone en natte natuur ca. 2,5 ha.
- Verschraalde bodem t.b.v. ontwikkeling nieuwe natuur ca. 22 ha.
- Herstelde landweer
- Landschap versterkende beplanting.

Dit ontwerp projectplan Waterwet regelt het vaststellen van maatregelen die specifiek betrekking hebben op aanleg- of wijziging van een waterstaatswerk (oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk). Op de bij dit projectplan behorende tekeningen staan dan ook uitsluitend de maatregelen betreffende aanleg- of wijziging van waterstaatswerken aangegeven. De volledige inrichtingsplannen in dit gebied zijn te raadplegen op de website van het waterschap <https://www.wrij.nl/thema/actueel/projecten/herinrichting-osink/>

1.1.1 Voorgenomen wijzigingen

Er is sprake van een wijziging van een waterstaatswerk. De maatregelen die betrekking hebben op aanleg- of wijziging van waterstaatswerken staan weergegeven op bijgevoegde tekeningen bijlage 2 t/m 9. Dit projectplan regelt het uitvoeren van de volgende werkzaamheden:

Kottenseveen:

- Vergraven bestaande watergang over een lengte van ca. 190 meter (bermsloot) t.b.v. realisatie nieuwe leggerwatergang
- Aanbrengen nieuwe duiker beton Ø 600 onder de Kuipersweg
- Dempen van een bestaande leggerwatergang over een lengte van ca. 530 meter, inclusief het verwijderen van een duiker (watergang vervalt uit de legger)
- Aanleg natuurvriendelijke oever over een lengte van 240 meter door o.a. afgraven met een talud van 1:5 / 1:10 aan de rechterzijde
- Aanbrengen verlaagd onderhoudspad over een lengte van ca. 20 meter.

Aerden Kruijk:

- Graven nieuwe leggerwatergang over een lengte van ca. 290 meter
- Verondiepen leggerwatergang over een lengte van ca. 100 meter
- Afdammen bestaande leggerwatergang, waardoor deze als leggerwatergang komt te vervallen
- Vervangen van twee betonnen duikers in de leggerwatergang. Duikers van beton Ø 500mm.

Osink- Bemersbeek:

- Bestaande leggerwatergang (Osink- Bemersbeek) vergraven en verleggen over een afstand van circa 720 meter conform nieuw theoretisch profiel
- Graven waterbergingszone (50cm maaiveld), waarbij een strook van 4 meter breed niet wordt ontgraven (behalve bij het gedeelte verlaagd onderhoudspad) voor onderhoudspad en wandelpad
- Aanleg nieuwe knijpstuw nabij de overloopkade

Schippersbeek:

- Bestaande leggerwatergang (Schippersbeek) vergraven en verleggen/meanderen over een afstand van circa 440 meter conform nieuw theoretisch profiel
- Verwijderen 8 betonnen duikers in de bestaande Schippersbeek

- Aanbrengen twee nieuwe duikers in de heringerichte Schippersbeek. Duikers van beton Ø1500mm
- Realiseren enkelzijdig breedspoor onderhoudspad van minimaal 4 meter breed
- Graven waterbergingszone (respectievelijk 20, 30 en 50cm –maaiveld)
- Aanleg nieuwe knijpstuw nabij de Blankersweg
- Lokaal verhogen van de Blankersweg ter hoogte van de Schippersbeek
- Dempen van een bestaande leggerwatergang over een lengte van ca. 705 meter, inclusief het verwijderen van een duiker (watergang vervalt uit de legger).

1.2 Hoe wordt het project uitgevoerd?

De provincie heeft in overleg met het waterschap inrichtingsplannen opgesteld. De inrichtingsplannen worden door een extern adviesbureau verder uitgewerkt in een RAW bestek. Het bestek zal middels een aanbesteding op de markt worden gezet. De economisch meest voordelige inschrijver zal het project in opdracht van het waterschap gaan uitvoeren. De uitvoering zal grotendeels bestaan uit het machinaal ontgraven, transporteren en aanvullen van de grond.

1.3 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

Tijdens de uitvoering zullen er veel transportbewegingen zijn. Er zal een verkeersplan worden opgesteld om verkeershinder zoveel mogelijk te minimaliseren. Er zullen ook maatregelen worden genomen om schade aan wegen te voorkomen. Indien noodzakelijk zullen afzonderlijk afspraken worden gemaakt over de bereikbaarheid en toegankelijkheid van percelen of woningen.

Tijdens de uitvoering zal de afvoercapaciteit van de te handhaven leggerwatergangen en detailontwateringen worden gewaarborgd. Aanliggende eigenaren en percelen zullen geen hinder ondervinden van opstuwing van water.

Er wordt gewerkt volgens de gedragscode Flora- en Faunawet, welke door de Unie van Waterschappen is vastgesteld. Middels deze gedragscode wordt zorgvuldig omgegaan met (beschermde) planten- en diersoorten, wordt het tijdstip van uitvoering hierop aangepast en/of worden mitigerende maatregelen genomen.

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien, die de uitvoering van het project in de weg staat. Schade als gevolg van veranderde waterhuishoudkundige inrichting en/of waterstanden worden ook niet verwacht. Voor eventueel financieel nadeel, dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan, kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Een verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

2 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met

- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Conclusie:

a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het Waterplan Gelderland 2010-2015 vormt de regionale vertaling van het landelijk waterbeleid van het Rijk naar de Gelderse situatie en het is kader stellend voor de waterschappen en gemeenten. Om overstromingen, wateroverlast en waterschaarste te beperken is het nodig een betere afstemming te hebben tussen waterbeheer en de functies in het gebied. Het waterschap heeft met een GGOR studie bepaald hoe de opgaven en wensen vanuit de Herinrichting Winterswijk Oost worden uitgevoerd. De effecten van het GGOR op de grondwaterstand treden hoofdzakelijk op binnen de verworven percelen met functie nieuwe natuur, beekherstel en waterberging. De Schippersbeek en Osinkbemersbeek wordt over bepaalde trajecten natuurlijker ingericht. Een aantal lager gelegen percelen langs deze beken wordt verlaagd en door knijpstuwen aan te brengen kunnen piekafvoeren tijdelijk in deze laagtes effectief geborgen worden. In de gebieden nieuwe natuur worden watergangen gedempt of verondiept en wordt drainage opgeheven. Door deze nieuwe inrichting kunnen de percelen water langer vasthouden (natte landnatuur en verdrogingsbestrijding).

b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

Bij de herinrichting van de beken wordt het theoretisch profiel aangepast. De Osink-Bemersbeek krijgt meer 'ruimte' waarbinnen in drogere perioden een natuurlijker kleiner stroompje kan ontstaan met ruimte voor morfologische ontwikkeling. De Schippersbeek kenmerkt zich vooral door een ondiepere toekomstige ligging. Door meer (grond)water in de aangrenzende percelen vast te houden kan dit water de beek langer blijven voeden wat vooral in het voorjaar en zomerperiode gewenst is. De aanliggende percelen nieuwe natuur worden niet meer intensief landbouwkundig gebruikt, waardoor er minder meststoffen en pesticiden in het grond- en oppervlaktewater terecht komen. Deze veranderingen hebben een positieve werking op chemische en ecologische kwaliteit van de beken/watersystemen.

c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De inrichting verbetert in deze omgeving het ecologisch functioneren van het watersysteem en versterkt de landschappelijke kwaliteiten en natuurbeleving.

3 Uitvoerbaarheid

3.1 Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het bestemmingsplan 'Natuurontwikkeling Winterswijk Oost' vastgesteld. De voorgenomen activiteiten passen binnen het geldende bestemmingsplan.

3.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Naar aanleiding van dit projectplan moeten de wijzigingen in het waterstaatswerk worden meegenomen in een wijziging van de legger. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de

waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009 en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

Voor het vaststellen van de legger wordt een apart besluit genomen.

Verder zijn de volgende overige vergunningen en besluiten van belang:

- Omgevingsvergunning (gemeente Winterswijk)
- Melding Ontgronding (Provincie Gelderland)
- Melding Besluit Bodemkwaliteit (omgevingsdienst Achterhoek en of Waterschap)

3.3 Planning

De start van de uitvoering staat gepland voor augustus 2017. De uitvoering zal enkele maanden in beslag nemen.

3.4 Overige uitvoeringsaspecten

De totale inrichting vindt plaats op gronden in eigendom bij waterschap en provincie Gelderland. Incidenteel is het wellicht noodzakelijk om gronden van derden te betreden om zo de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Medewerkers van het waterschap en/of de opdrachtnemer zullen de uitvoering vooraf afstemmen met de betreffende grondeigenaren/gebruikers.

4 Procedure

Bij de totstandkoming van het projectplan wordt gebruik gemaakt van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht: de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dit betekent dat het ontwerp projectplan Waterwet digitaal wordt bekendgemaakt en gedurende zes weken met de bijbehorende stukken ter inzage wordt gelegd op de websites: www.wrij.nl/actueel/bekendmakingen en <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/waterschapsblad>.

Een belanghebbende heeft de mogelijkheid om haar of zijn zienswijze ten aanzien van het ontwerp projectplan Waterwet kenbaar te maken. Na de definitieve besluitvorming is beroep bij de rechtbank in beginsel alleen mogelijk voor degenen die in de ontwerpfase een zienswijze hebben ingediend.

Zienswijzen op dit ontwerpbesluit kunnen schriftelijk of mondeling naar voren worden gebracht. Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148 (7000 AC) Doetinchem. Mondelinge zienswijzen kunnen kenbaar worden gemaakt via telefoonnummer 0314-369369. Het projectplan ingevolge artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet staat in de bijlage bij artikel 1.1 van de Crisis- en Herstelwet genoemd. Hierdoor zijn de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet van toepassing.

5 Contactpersoon uitvoering werken

Voor meer informatie over het ontwerp projectplan Waterwet kunt u terecht bij de heer S. (Sander) Klarenbeek. De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het plan met u doornemen.